

A
B
C
D
E

Staben
SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2004-01-19

DNR 2003/0538

SOTN 2004-01-30

Handläggare:
Tina Heinsoo, 50825602
Gunilla Olofsson, 50825605

Till
Socialtjänstnämnden

**Förslag till yttrande över remiss om hemställen om en
stadsövergripande policy för alkoholförbud på gator och parker
(1 bilaga)**

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden beslutar överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remiss över hemställan om en stadsövergripande policy för alkoholförbud på gator och torg

Dag Helin

Vera Josefsson

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom socialtjänstförvaltningens stab för utredning och projekt.

Bakgrund

Till socialtjänstnämnden har för yttrande remitterats en hemställan från Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd om bl a att kommunfullmäktige utarbetar en stadsövergripande policy för alkoholförbud på gator och i parker samt vilka sociala insatser som ska erbjudas missbrukare utifrån policyn. Bilaga 1.

Förutsättningar

Lokala ordningsföreskrifter

Kommunfullmäktige beslutade den 14 juni 1999 om ändring av de lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad (Kfs 1999:13). Beslutet innebär att det inom områden som ej särskilt anges som förbudsområden är möjligt att förtära alkohol under förutsättning av att förtäringen inte utgör överträdelse mot någon annan bestämmelse såsom t.ex. ordningslagen. I beslutet hänvisades till ett ärende som behandlats i Göteborgs kommun och där regeringsrätten i sin prövning anfört att särskilt utvalda geografiska områden måste specificeras som grund för beslut om förbud. Kommunfullmäktige ansåg att det kan finnas särskilda skäl till att förordna om alkoholförbud på ett fåtal begränsade geografiska områden i innerstaden, men konstaterade att detta inte utretts. Mot bakgrund av detta uppdrogs åt socialtjänstnämnden ”att undersöka om det föreligger behov av särskilt förbud mot alkoholförtäring på offentlig plats i innerstaden att införas i den lokala ordningsstadgan.”

År 2000 hemställde stadsdelsnämnden i Katarina - Sofia om ändring av lokala ordningsföreskrifterna så att alkoholförtäring inte ska vara tillåten i Vitabergsparken efter kl 22.00. Kommunfullmäktige beslutade år 2001 att införa en sådan ändring i lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad. Socialtjänstnämnden uttalade i sitt remissvar bl a att synpunkter från stadsdelsförvaltningarna bör väga tungt i bedömningen av alkoholförbud. Likaså är polisens uppfattning om möjligheter att upprätthålla och tillämpa reglerna viktig.

Våren 2003 beslutade kommunfullmäktige om ytterligare förändringar av ordningsföreskrifterna. På hemställan från Maria Gamla stans och Katarina-Sofia stadsdelsnämnder beslutades att i lokala ordningsföreskrifterna införa ”förbud mot förtäring av spritdrycker, vin och starköl i Fatbursparken, på Medborgarplatsen samt i Björns trädgård annat än i samband med och inom områden som omfattas av tillåten utskänkning av sådana drycker.”

Riktlinjer för insatser inom missbrukarvård m m

I staden finns av kommunstyrelsen antagna riktlinjer för insatser till vuxna missbrukare. Dessa bygger på lagstiftning, föreskrifter och policydokument samt utgör stöd för handläggning av vård och behandling av vuxna missbrukare.

År 1995 antog kommunfullmäktige en alkohol- och drogpolitisk strategi som reviderats 1998. Sedan strategin antogs har förutsättningarna för Sveriges alkohol- och narkotikapolitiska instrument förändrats genom en ökad internationalisering och krav på anpassning till andra länders intressen och lagstiftningar. Socialtjänstförvaltningen har därför reviderat strategin och tagit fram ett förslag till ett program för Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotikapolitik, **STAN**- programmet. Förslaget har antagits av socialtjänstnämnden och ska remissbehandlas i stadens förvaltningar och bolag.

Avsikten är att **STAN**- programmet ska utgöra stadens övergripande ramverk och visar de principer, mål och prioriteringar som gäller i Stockholms stad inom områdena tobak, alkohol- och narkotika. Programmet vänder sig till alla stadens nämnder och bolag och innefattar allt från fysisk stadsmiljö, fritid, skola, staden som arbetsgivare till vård och behandlingsinsatser.

Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med berörda parter, utarbeta lokala tobaks- alkohol- och narkotikapolitiska handlingsplaner där de beskriver åtaganden och arbetssätt som innefattar förebyggande insatser, tidiga insatser och vård- och behandlingsinsatser. Handlingsplanerna ska utgå från **STAN**- programmets inriktningsmål, delmål och prioriterade inriktningar.

Stadens facknämnder och bolag ska utgående från programmets inriktningsmål, delmål och prioriterade inriktningar, för sina respektive ansvarsområden, utforma åtaganden och beskriva hur man arbetar för att genomföra dessa åtaganden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I **STAN**- programmet fastslås som stadens uppgifter bl a att genom information och upplysning påverka attityder och beteendemönster och motverka användning av alkohol och andra droger. En viktig del i det förebyggande arbetet är också, enligt forskning inom området, att begränsa och försvåra möjligheter att få tillgång till droger. Det kan avse tillgänglighet till alkohol i olika miljöer såsom restauranger och försäljningsställen. Det kan också innefatta begränsningar i möjligheten till alkoholförtäring i utemiljöer. I **STAN**-programmet konstateras att staden ska ha en restriktiv hållning vid beslut enligt den lokala ordningsstadgan om rätten att dricka alkoholdrycker i offentliga miljöer, när rätten kan utgöra en alkoholpolitisk olägenhet.

Socialtjänsten har ett ansvar att arbeta både med förebyggande åtgärder och behandlingsarbete för att motverka missbruk och användning av droger. Att begränsa tillgängligheten till droger och införa drogfria miljöer utgör därvid en viktig faktor.

Mot bakgrund av den problematik med bl a droger och ordningsproblem som förekommer i utemiljöer i innerstaden, anser förvaltningen att det bör finnas restriktioner. De framställningar som gjorts från stadsdelsnämnderna på Södermalm visar på behovet av ett mer sammanhållet regelverk för alkoholförtäring i utemiljöer såsom gator och parker.

I förvaltningens översyn av år 2000, inhämtades synpunkter från innerstadens stadsdelsförvaltningar. Stadsdelsförvaltningarna hänvisade då i stort till den genomgång som gjordes 1999 inom respektive område och som grundar sig på synpunkter från polismyndigheten. De synpunkter som framfördes var att det bör finnas förbud mot alkoholförtäring på allmän plats och att dessa bör omfatta stora delar av innerstaden.

Att det förekommer ordningsproblem i flera offentliga miljöer i innerstaden har uppmärksammats alltmer och förvaltningen anser att de förändringar som gjorts vartefter i lokala ordningsföreskrifterna, visar på att det finns behov av restriktioner. Enligt socialtjänstförvaltningen bör en mer restriktiv bedömning göras för alkoholförtäring i offentliga miljöer i innerstaden. Förvaltningen delar uppfattningen att det bör finnas tydliga regler för detta i staden och att dessa regler bör införas i lokala ordningsföreskrifterna. Förvaltningen anser att det bör göras en ny inventering av på vilka platser förbud mot alkoholförtäring bör införas i staden och särskilt precisera områden i innerstaden. Detta arbete bör ske i stadsdelsnämnderna i samråd med lokala polismyndigheten. Inventeringen bör utgå från de dokument som finns i staden för att motverka droganvändning m m och vilka formella stöd som bör finnas för att underlätta att ingripa mot ordningsproblem i offentliga miljöer i samband med bl a alkoholförtäring.

SLUT